

SINTES I BOU, Montserrat. *La JOBAC (1974-1992). Desencís i utopia de la joventut a Catalunya.* Barcelona: Edicions Saragossa, 2011. Col·lecció el cistell, 20, 203 pàgs. [17 x 22].

Amb aquesta obra Montserrat Sintes i Bou ens apropa als orígens, les característiques, els objectius i l'evolució d'una organització cabdal dins de l'associacionisme juvenil vinculat al món de l'església a Catalunya, els Joves cristians de barris obrers i ambients populars, la JOBAC; durant el període comprés entre 1974, any de la seva fundació, i 1992, any de la seva unió amb la JOC, la Joventut Obrera Cristiana. Per entendre el naixement de la JOBAC hem d'entendre el seu context als anys 70, un context on, d'acord amb les paraules del prologuista de l'obra Jordi Porta Ribalta, "*els lligams entre les preocupacions eclesials de base i les reclamacions democràtiques a favor d'una societat més justa anaren lògicament de bracet*" (pàg. 12).

La JOBAC partia dels mateixos principis que inspiraren la JOC a Bèlgica, fundada per Joseph Cardijn el 1925, i aplicava el mètode de Revisió de Vida: "*Veure: anàlisi de la realitat; Jutjar: reflexió crítica des de la fe; i Actuar: compromís pràctic que orienta els creients cap a un compromís per la justícia i l'alliberament històric*" (pàg. 26).

Les diferències amb la JOC, organització de la que se sentia hereva, s'emmarcaven en els canvis socials, polítics i econòmics que es produïren a finals del franquisme i a començaments de la transició democràtica, i en la voluntat d'implantar-se entre els joves dels barris de l'Àrea Metropolitana de Barcelona, tal i com palesen les paraules de mossèn Joan Carrera i Planas "*[La JOBAC] va saber adreçar-se amb realisme al jove de barri, preferint significativament aquesta denominació a la de jove obrer. I va salvar els continguts essencials de la JOC*" (pàg. 47)

El llibre ens explica el seu naixement, quan es constitueix com una plataforma de coordinació de grups de revisió de vida de parròquies dels barris nord i est de Barcelona, i esdevé una nova escola de formació per a l'acció dins dels moviments especialitzats i evangelitzadors, amb la voluntat de transformar els ambients juvenils mitjançant el compromís social. Després de la gestació (1970-1975), el llibre segueix la trajectòria de la JOBAC a través de les diverses fases de la seva història: l'autodefinició com a moviment juvenil especialitzat del món obrer (1975-1980), amb una funció socialitzadora que supliria la manca de polítiques juvenils de les administracions en un context de forta crisi econòmica; la fase d'extensió territorial (1980-1986), on l'organització ha de fer front al fenomen del "passotisme" i als estralls provocats per l'atur i la drogadicció entre els joves; i la seva darrera etapa de consolidació com a veu juvenil fins a la unió amb la JOC (1986-1992). Aquest repàs històric, realitzat mitjançant els fons documentals del moviment i dels seus membres dipositats a la mateixa entitat i a l'Arxiu Nacional de Catalunya, acompanyat de testimonis orals dels protagonistes, respon a un objectiu, explicitat per la mateixa autora: "*recuperar de l'oblit la JOBAC, entesa com una etapa significativa de la història de la JOC a Catalunya*" (pàg. 18).

JOSÉ MANUEL RÚA FERNÁNDEZ
(CEHI, Universitat de Barcelona)

Traducción de la reseña anterior:

Con esta obra Monserrat Sintes y Bou nos acerca a los orígenes, las características, los objetivos y la evolución de una organización clave dentro del asociacionismo juvenil vinculado al mundo de la iglesia en Cataluña, los Jóvenes cristianos de barrios obreros y ambientes populares, la JOBAC; durante el periodo comprendido entre 1974, año de su fundación, y 1992, año de su unión con la JOC, Juventud Obrera Cristiana. Para entender el nacimiento de la JOBAC tenemos que entender su contexto en los años 70, un contexto donde, de acuerdo con las palabras del prologuista de la obra Jordi Porta Ribalta, *“els lligams entre les preocupacions eclesials de base i les reclamacions democràtiques a favor d’una societat més justa anaren lògicament de bracet”* (pág. 12).

La JOBAC partía de los mismos principios que inspiraron la JOC en Bélgica, fundada por Joseph Cardijn el 1925, y aplicaba el método de Revisión de Vida *“Veure: anàlisi de la realitat; Jutjar: reflexió crítica des de la fe; i Actuar: compromís pràctic que orienta els creients cap a un compromís per la justícia i l’alliberament històric”* (pág. 26).

Las diferencias con la JOC, organización de la que se sentía heredera, se enmarcaban en los cambios sociales, políticos y económicos que se produjeron a finales del franquismo y a comienzos de la transición democrática, y en la voluntad de implantarse entre los jóvenes de los barrios del Área Metropolitana de Barcelona, tal y cómo muestran las palabras del padre Joan Carrera i Planas *“ [La JOBAC] va saber adreçar-se amb realisme al jove de barri, preferint significativament aquesta denominació a la de jove obrer. I va salvar els continguts essencials de la JOC”* (pág. 47).

El libro nos explica su nacimiento, cuando se constituye como una plataforma de coordinación de grupos de revisión de vida de parroquias de los barrios norte y este de Barcelona, y se convierte en una nueva escuela de formación para la acción dentro de los movimientos especializados y evangelizadores, con la voluntad de transformar los ambientes juveniles mediante el compromiso social. Después de la gestación (1970-1975), el libro sigue la trayectoria de la JOBAC a través de las diversas fases de su historia: la autodefinición como movimiento juvenil especializado del mundo obrero (1975-1980), con una función socializadora que suplía la carencia de políticas juveniles de las administraciones en un contexto de fuerte crisis económica; la fase de extensión territorial (1980-1986), donde la organización tiene que hacer frente al fenómeno del “pasotismo” y a los estragos provocados por el paro y la drogadicción entre los jóvenes; y su última etapa de consolidación como voz juvenil hasta la unión con la JOC (1986-1992). Este repaso histórico, realizado mediante los fondos documentales del movimiento y de sus miembros depositados en la misma entidad y el Archivo Nacional de Cataluña, acompañado de testimonios orales de los protagonistas, responde a un objetivo, explicitado por la misma autora: *“recuperar de l’oblit la JOBAC, entesa com una etapa significativa de la història de la JOC a Catalunya”* (pág. 18).

JOSÉ MANUEL RÚA FERNÁNDEZ
(CEHI, Universitat de Barcelona)